

LOTOTO

informatie, visuele tips & tools

WAAROM

Een veilige werkplek

Een veilige werkplek

Met de veiligheidsprocedure LOTOTO.

Een randvoorwaarde van LOTOTO is dat alle betrokken medewerkers **bewust worden** en bewust blijven van de noodzaak om volgens de veilige methode te werken.

Een veilige werkplek is een **basis voorwaarde**. Een hoofddoel waar je als gehele organisatie aan bijdraagt.

1. SAFETY First, het redt levens
2. Minder incidenten & ongevallen
3. Minder uitvaltijd, hogere productiviteit
4. Minder indirecte kosten

WAT

Wat is LOTOTO?

Lock-Out, Tag-Out, Try-Out

Een visuele veiligheidsprocedure.

LOTOTO is een veiligheidsprocedure, waarbij een machine (-lijn), geheel of gedeeltelijk wordt losgekoppeld van **zijn energiebronnen**. Waarna de schakelaar, connector of koppeling zodanig wordt beveiligd, dat andere personen deze beveiliging niet ongedaan kunnen maken.

Meestal worden hiervoor **hangsloten** (Lock) gebruikt. Gelijktijdig worden er, wanneer nodig, **labels** (Tag) aangebracht, waaraan te zien is dat de machine in onderhoud is. Zo ontstaat een situatie waar veilig aan het item gewerkt kan worden.

Het verschil met LOTO zit in de laatste TO, Try Out. Bij een LOTOTO procedure is het controleren van de veiligstelling (de Try-Out) ook in de procedure vastgelegd. Op deze manier wordt nog meer zekerheid en veiligheid geboden.

HOE

Een duidelijk stappenplan

Een stappenplan

Hoe te starten met LOTOTO.

1. Stel een **LOTO beleid** op:
 - leg het doel en de omvang vast in documentatie
 - creëer werkinstructies en eenvoudige veiligheidsprotocollen
2. **Identificeer** alle energiecontrolepunten:
 - zoals; kleppen, schakelaars, stroomonderbrekers en stekkers
 - breng duidelijke markeringen aan (labels/ tags/ stickers)
3. De juiste **LOTO tools** inzetten
 - lock-out systemen (sloten, boxen)
 - labels, tags, markeringen
 - lototo (schaduw)borden
4. **Informer** en **train** van medewerkers
 - start bij het doel, de waarom, het belang
 - bepaal de verschillende rollen en verantwoordelijkheden in de teams
 - train en controleer samen de vastgestelde instructies en procedures
5. **Borg** het **LOTO proces** en de procedures
 - bouw periodieke controles in
 - blijf trainen, opvolgen en continu verbeteren

Check
IN

LO
Lock-Out

TO
Tag-Out

TO
Try-Out

Check
OUT

Check IN

Communiceren, coördineren en controleren.

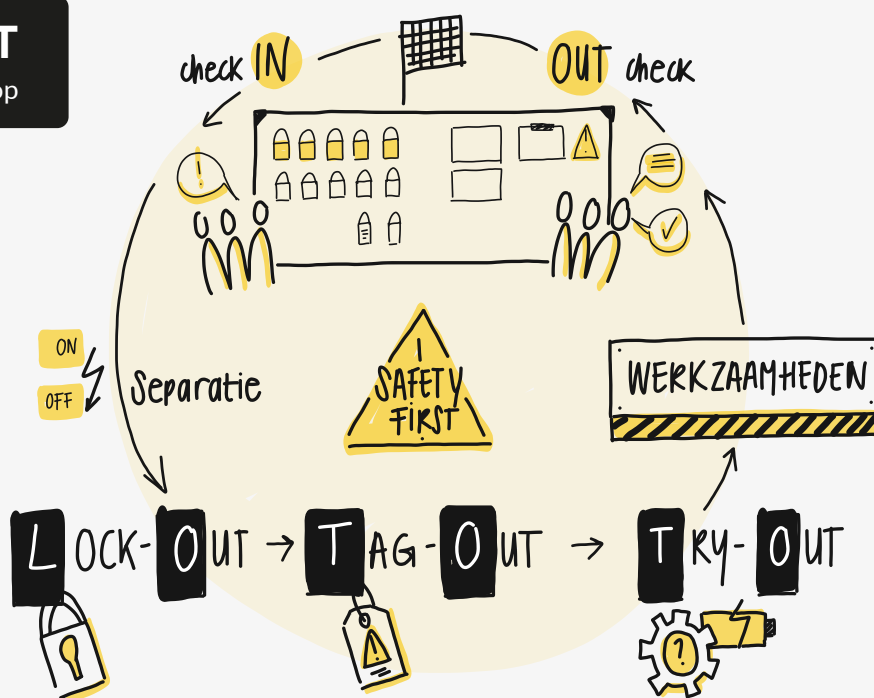
Voordat je aan de werkzaamheden begint, is het volgens procedure noodzakelijk, de te doorlopen stappen met het team te bespreken. Je bespreekt de aard van de werkzaamheden, de duur van het werk en de te vergrendelen apparatuur. Ook bespreek je wie er verantwoordelijk is en wie niet.

Type werkzaamheden zijn vooral onderhoud, storingen verhelpen of ombouwwerkzaamheden aan de machines. Dit alles doe je altijd volgens de vastgestelde werkinstructies en veiligheidsprocedures.

Dit check IN moment/ overleg start aan het LOTOTO (schaduw)bord.

SAFETY FIRST

Veiligheid voorop

© VLSAAL workplace bv

LOTOTO (schaduw)borden

Zichtbare visualisatieborden op de werkplek.

Duidelijke en alarmerende signing helpt de bewustwording vergroten rondom het belang van een veilige werkplek. Het is niet te onderschatten gezien het ieder moment van de dag een seintje afgeeft.

LOTOTO (schaduw)borden zorgen voor een stabiele basis als communicatiemiddel. Een start en einde van het LOTO proces. Een check IN en check OUT. Ook blijven alle materialen geborgd en hoeft niemand te zoeken naar de juiste tools.

Tips

- Gebruik je voor jouw Safety (S) KPI een bepaalde kleur? Laat deze dan ook terugkomen op jouw LOTOTO bord
- Strepen zorgen voor extra alertheid
- Laat het bord jouw proces volgen. In stappen, volgorde, juistheid en termen.
- Nummer de schaduw met dezelfde nummering op de sloten
- Maak kleuronderscheid in type verantwoordelijkheid per medewerker (bijv. blauw = operator, zwart = shiftleader)

Check
IN

LO
Lock-Out

TO
Tag-Out

TO
Try-Out

Check
OUT

LOCK-OUT

Energiebronnen stopzetten, afsluiten, vergrendelen, locken.

Separatie/ STOPzetten

Je start het Lock-Out proces met separatie. Tijdens de separatie gaan de verantwoordelijke collega's aan de slag met het stopzetten van de machine(s) volgens de vastgestelde veiligheidsprocedure. Energie- / krachtbronnen worden volledig afgesloten en er wordt een controle gedaan of er nog restenergie aanwezig is.

Vergrendelen

Het afsluitpunt dat de separatie mogelijk maakt, moet vergrendeld worden volgens de veiligheidsinstructie. Het vergrendelen, afsluiten, stopzetten, immobiliseren van dit punt doe je door middel van een lock-out tool.

- hangsloten
- vergrendelsystemen
- stroomonderbrekers
- lock-out boxen

De benodigde tools dienen aanwezig te zijn op het aangewezen **LOTOTO bord**, in de specifieke zone.

Check
IN

LO
Lock-Out

TO
Tag-Out

TO
Try-Out

Check
OUT

TAG-OUT

Melden, labelen & zichtbaar maken van werkzaamheden.

De vergrendelde/ afgesloten apparaturen moeten in deze stap worden geïdentificeerd met speciale LOTOTO labels/ tags. Zo geef je een visueel signaal af dat er aan die machine werkzaamheden bezig zijn en deze niet bediend mogen worden.

Doel van het label:

- zichtbaar maken van werkzaamheden
- extra attentie benoemen dat machine niet bediend mag worden
- informatie geven over eindverantwoordelijke

Visuele CHECK op de nieuwe LOTOTO labels.

Eigenlijk is de LOTOTO procedure een simpel stappenplan van 3 controles. De nieuwe luslabels benoemen die 3 stappen extra duidelijk. Als eindstation moet je ze alle 3 nogmaals afvinken ter controle.

De tags volledig invullen moet onderdeel zijn van het vastgestelde protocol.

LO
Locked Out

TO
Tagged Out

TO
Tried Out

Check
IN

LO
Lock-Out

TO
Tag-Out

TO
Try-Out

Check
OUT

TRY-OUT

Controleren, controleren, controleren.

De allerbelangrijkste stap in de LOTOTO procedure is het **controleren** van de voorgaande twee stappen.

✓ **LO**

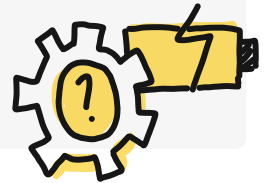
Is alles volgens protocol afgesloten? Zijn alle energiebronnen geïsoleerd? Geen restenergie meer aanwezig?

✓ **TO**

Zijn alle labels aangebracht?

TO

Een finale controle doe je vaak door middel van een startpoging.

Check
IN

LO
Lock-Out

TO
Tag-Out

TO
Try-Out

Check
OUT

Check OUT

Na de verrichte werkzaamheden.

- Je controleert je werkzaamheden
- Sluit alle energiebronnen weer aan
- Verwijdert labels en LOTOTO tools waar nodig
- Borgt alle materialen weer op de aangewezen plek
- En registreert volgens procedure

Visual Workplace & LOTOTO

Visuele tips & adviezen. Veiligheid voorop!

Als Visual Management leverancier leveren we tools voor een visuele werkplek. LOTOTO is een veiligheidsprocedure die super zichtbaar is op de werkplek. Met werkinstructies, LOTO(TO) visualisatieborden en LOTO(TO) tags maak je procedures zichtbaar. De vaak geel/zwarte of rood/ witte kleuren geven aan dat het een veiligheidsonderwerp is. Daardoor valt het goed op, ook van een afstand.

Voor het opstellen van een LOTOTO procedure verwijzen we je door naar een veiligheidskundige.